

Motion

Både grundlagen och internationella skrivelser anger rätten till bostad som en grundläggande social rättighet. Enligt regeringsformen ska det allmänna trygga rätten till bostad och lagstiftningen ger kommunerna bostadsförsörjningsansvaret. Detta innebär att tillgodose befolkningens efterfrågan på bostäder.

Enligt årsredovisning 2024 sjönk antalet färdigställda bostäder med ungefär hälften mellan 2023 och 2024. Det ligger långt under våra egna mål och kommer att ha långvariga effekter på bostadsförsörjningen i staden. Bostadsbyggandet har överlag släpat efter de senaste åren. Redan nu har Malmö stora utmaningar inom området.

Befolkningen har ökat mer än antalet bostäder vilket leder till fler personer i varje bostad. Ofta är det barnfamiljer som lever trångt i för små lägenheter. Det finns dessutom många unga vuxna som väntar på att få flytta hemifrån, samt en stor inflyttning till staden.

Bostadsbolagen låter ofta bygga dyra bostadsrätter eller hyresrätter med höga hyror. Det är inte samhällsekonomiskt hållbart att ensidigt låta marknaden styra bostadsbyggandet. Kommunen behöver istället bygga hyresrätter med rimliga hyror som vanligt folk har råd att bo i.

På det nationella planet har bostadspolitiken havererat, från att redan tidigare varit överhettad och präglad av att vara en oligopolmarknad som leder till en mycket hög prisutveckling, bland den högsta i Europa. Boverket har konstaterat att kostnadsutvecklingen för att producera bostäder är likvärdig med våra nordiska grannländer men att prisbilden påverkas också vilket utbud av byggare det finns och de vinster som tas ut i olika led under produktionen. Det är tydligt att problemet med få och stora aktörer på bygg- och materialsidan ökar de priser som hyresgästen betalar för sitt boende.

Oavsett konjunktur och nationell politik har Malmö stad skyldighet att tillgodose efterfrågan av bostäder. Genom att ha ett utförande byggbolag har vi större kontroll över byggprocesser, vilket möjliggör att vi kan ta vårt ansvar. Malmö stad har tidigare gjort en utredning i frågan, som konstaterar att inga legala hinder föreligger för ett kommunalt byggbolag. Allmännyttan finns också i hela Malmö och är potentiellt en stark motor för att motverka segregationen men för att de ska vara möjligt krävs rimliga hyror även i nyproduktion.

Vi föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

att inrätta ett kommunalt byggbolag.

Malmö 2025-07-21

Nina Jakku (V)